HE 289/2016 vp
Erityisasiantuntija Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
YmV 1.3.2017

**Hallituksen esitys laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ym.**

Lakiesitys on pääosin EU:n yva-direktiivin uudistusten teknistä toimeenpanoa. Sen aiheuttamat käytännön muutokset eivät ole suuria. Suomen yva-laki on ollut parempi kuin EU-direktiivi. Näin on direktiiviin tehtyjen muutosten ja tämän lakiesityksen jälkeenkin. Huomattakoon myös, että yva-hankkeita tehdään Suomessa kansainvälisesti hyvin vähän, vain noin 30–50 vuodessa.

Esityksessä on paljon pieniä täsmennyksiä sanamuotoihin, määritelmiin ja menetelmiin. Ennakkoneuvotteluista, joita on pidetty ennenkin, on nyt säädös. Yvan täydennysmenettelyä on tarkennettu ja suhdetta lupaan syvennetty (perusteltu päätelmä). Silti esimerkiksi laadunvarmistus ja pätevyysvaatimukset jäivät direktiivissä varsin yleispiirteisiksi – eikä siihen ole kotimaistakaan parannuskeinoa lakiluonnoksessa.

*Eri lakien yhteismenettelyn käyttämisestä* (5.3 §) tulisi kuulla kansalaisia samoin kuin *harkinnanvaraisen yvan* päätöksistä (13 §). Esimerkiksi yvan ja kaavoituksen yhdistäminen saattaa vähentää tarkasteltavia vaihtoehtoja, mikä edellyttää esitettyä laajempaa kuulemista.

*Ennakkoneuvotteluun (8 §)* tulisi olla mahdollista kutsua myös haitankärsijät ja ympäristöjärjestöt.

Lakiesityksessä on aiempaa lyhyempiä *lausuntoaikoja (17 ja 20 §)*. Liian lyhyet lausuntoajat vaarantavat osallistumisoikeutta, kuntademokratiaa (lautakuntakäsittelyt) ja asian käsittelyn laatua. Varsinkin arviointiselostuksesta lausumiseen olisi isoissa asioissa syytä olla vähintään 90 päivän (ei 60 vrk) enimmäislausuntoaika. Joissakin hankkeissa aineistot voivat olla hyvin laajoja (ääriesimerkkinä Nord Streamin ensimmäinen yva). Lisäksi isoissa hankkeissa tarvitaan usein ulkopuolisten asiantuntijoiden konsultointia, mikä vie aikaa.

Eräisiin hankeluettelon hankkeisiin jää yhä *muutoksenhakuaukkoja*, joihin tulee jatkotyössä palata.

**Lisätietoja**
- ympäristölakimies Pasi Kallio, puhelin 040 671 9555, pasi.kallio@sll.fi
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi